

ภาวะไข้ในผู้ป่วยเด็กเป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในหอผู้ป่วยเด็ก และส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม การจัดการไข้ให้กับผู้ป่วยเด็กตามหลักฐานเชิงประจักษ์จะช่วยลดผลกระทบจากการมีไข้แก่ผู้ป่วยเด็กลงได้ การวิจัยเชิงพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการไข้ในผู้ป่วยเด็ก ในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 3 โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552 กระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกใช้กรอบแนวคิดของสภาวิชาชีพด้านการแพทย์ และสาธารณสุขแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) บุคลากรสุขภาพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 3 จำนวน 20 คน 2) ผู้ป่วยเด็กอายุ 1 เดือนถึง 15 ปีที่มีไข้ และเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 3 โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 47 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับ และกลุ่มที่ได้รับการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการไข้ในผู้ป่วยเด็ก จำนวน 22 คน และ 25 คน ตามลำดับ และ 3) ผู้ปกครองผู้ป่วยเด็ก จำนวน 47 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบุคลากรสุขภาพ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็ก แบบบันทึกผลลัพธ์ของการปฏิบัติการจัดการไข้ในผู้ป่วยเด็ก แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองผู้ป่วยเด็ก และแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรสุขภาพต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ซึ่งทั้งหมดได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดอุณหภูมิ คือ เทอร์โมมิเตอร์ชนิดดิจิตอลสำหรับวัดทางรักแร้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบแมนวิทนีส์ ยู

ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการไข้ในผู้ป่วยเด็กประกอบด้วยข้อปฏิบัติ 7 หมวด ได้แก่ การอบรมบุคลากรทางสุขภาพ การประเมินภาวะไข้ การจัดการลดไข้แบบไม่ใช้ยา การจัดการลดไข้แบบใช้ยา การจัดการไข้ในผู้ป่วยเด็กที่เคยมีภาวะชักจากไข้สูง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็ก และการบันทึกข้อมูลการจัดการไข้อย่างเป็นระบบ เมื่อดำเนินการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเด็ก มีระดับอุณหภูมิร่างกายที่ลดลงหลังการจัดการลดไข้มากกว่าก่อนใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก แต่ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเกิดอาการไม่สุขสบายขณะจัดการลดไข้น้อยกว่าก่อนใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกผู้ปกครองผู้ป่วยเด็กมีความพึงพอใจต่อการจัดการไข้ของบุคลากรสุขภาพ มากกว่าก่อนใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 บุคลากรสุขภาพแสดงความเห็นด้วยเกี่ยวกับแนวปฏิบัติทางคลินิกในเรื่องประสิทธิผล ความเหมาะสมในการนำไปใช้ ประหยัดเวลา ความสะดวกในการนำไปปฏิบัติ เนื้อหาเข้าใจได้ง่าย และมีความชัดเจน

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า แนวปฏิบัติทางคลินิกนี้ สามารถนำไปใช้ในการจัดการไข้ในผู้ป่วยเด็กได้

Fever is a common problem in pediatric patients and affects them physically, mentally and socially. Implementing an evidence-based management for fever could reduce the impact of fever on pediatric patients. This developmental research aimed to develop and implement clinical practice guidelines (CPGs) for fever management among pediatric patients at the Pediatric Ward 3, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during September 2008 to July 2009. The process for developing CPGs utilized the framework from the National Health and Medical Research Council. The samples consisted of 1) 20 health care personnel who worked at the Pediatric Ward 3; 2) 47 pediatric patients, aged 1 month-15 years old and admitted in the Pediatric Ward 3, 22 did not receive and 25 received the CPGs-based management for fever; and 3) 47 parents of pediatric patients. The instruments used for data collection included a health care provider demographic data questionnaire, a pediatric patient demographic data recording form, an outcome of the fever management recording form, a parent satisfaction questionnaire, and a health care personnel opinion on CPGs implementation questionnaire; all were content validated by 5 experts. The instrument used for temperature measurement was an axillary digital thermometer. Data were analyzed using descriptive statistics and Mann –Whitney U Test.

Results of the study revealed that the CPGs for fever management among pediatric patients consisted of seven components: health care personnel training, assessment of fever, non-pharmacological fever management, pharmacological fever management, fever management in febrile convulsion patient, giving education to parents and pediatric patients and systematic fever management recording. During implementing CPGs, pediatric patients had more temperature reduction than before but this difference was not statistically significant, and they had less statistically significant discomfort at the level of .05. During the CPGs implementation, parents of the pediatric patients had significantly more satisfaction with fever management than those before the CPGs implementation at the level of .05. Health care personnel reported their agreement with CPGs regarding effectiveness, appropriateness, time saving, feasibility, easiness and clarity of the content.

The findings of this study indicate that these CPGs can be used to manage fever among pediatric patients.